

DABÓCZI KÁLMÁN

A Hetvenkét Tanítvány Mozgalom elnöke

Együtt. Értetek. – Magyar katolikus mozgalmak hálózata a családok szolgálatában

1. Dr. Dabóczi Kálmán: Magyar katolikus mozgalmak hálózata a családok szolgálatában

Hat éve, egy kora hajnalon, szinte félálomban láttam egy képet. Nem látomás volt, de egy erős belső kép, amely azóta is meghatározó számomra. Felülről láttam Európát, ahogy egyes részei szinte leomlanak, elporladnak, és apokaliptikus állapotok uralkodnak. Az állami és nemzetközi intézmények nem voltak képesek megbirkózni sem a lokális, sem a globális ökológiai és társadalmi kihívásokkal. Az élet viszont tovább folytatódott. Ott nem látszott jelentősebb pusztulás, ahol az emberek összekapaszkodtak és az égre tekintettek, Isten felé. Ott terjedt tovább vagy éledt újjá az élet, ahol kisközösségek, mozgalmak, kezdeményezések – megőrizve a saját karizmájukat és egyéni hivatásukat – közösen olyan hálózatot alkottak, amely az Istentől kapott életet támogatja, védi, szolgálja. Nem sokkal később meghívást kaptam a Hetvenkét Tanítvány Mozgalom Mérnökkörébe, és azóta is ezen az életmentő hálózaton dolgozom. A mozgalomban mindenkinek megvan a saját narratívája, motivációja, és ezek teljesen jól megférnek egymás mellett. Egyedül az összefogásnak, az együttműködésnek és a közös Istenre figyelésnek nincs alternatívája.

A Hetvenkét Tanítvány Mozgalom – több év előkészület és útkeresés után – 2018-ban jött létre, Erdő Péter bíboros kezdeményezésére, azzal a céllal, hogy szervesen az egyházba beágyazódva, de elsődlegesen laikusok közreműködésével az egyházi és civil szervezetek összefogását elősegítse, ezen szervezetek élő hálózatát kiépítse. S egyben élessze újjá az Actio Catholica mai kor kihívásainak megfelelni tudó rendszerét Ma-

gyarországon, bekapcsolódva a világegyház nemzetközi vérkeringésébe is.

A mozgalom kapocs a laikusok, a civil társadalom és az egyház között. Egyházi jogi státuszunk is van, de polgárjogi, alapítványi formánk is. Érdeemes felidézni, hogy Magyarországon 1948 és 1990 között a civil szervezetek és az egyházak rendszerszintű üldöztetést éltek át, az egyházi iskolák államosításától kezdve a papok, szerzetesek bebörtönzéséig. Az elmúlt 30 év értékes újjáépülése ellenére a korábbi korszak lélekromboló hatása azonban a mai napig érezhető. Az 1990 óta lezajlott generációváltás és a globális világ kihívásai új pasztorális megközelítést igényelnek, kikényszerítve a katolikus szervezetek közötti újszerű és szorosabb együttműködést. A Hetvenkét Tanítvány Mozgalom hivatása, hogy ennek katalizátora és aktív szereplője legyen.

Mindezt egy teljesen egyenrangú szövetségi logika mentén, egymást tisztelve és segítve valósítjuk meg, folyamatosan fejlesztve az együttműködést más mozgalmakkal, közösségekkel. Az új, dinamikus közösség-szervező megközelítésben nem munkatársakat halászunk el egymástól, vagy versenyzünk pályázati forrásokért egymás rovására, hanem komolyan vesszük és éljük a szubszidiaritást. Senkit nem utasítunk, hanem megszólítunk, kérünk. Elsőként ugyanis egymás felé, az egyházon belül kell kinyitnunk a kapukat, hogy utána a világ felé is hitelesebben, tisztábban, hallhatóbban és hatékonyabban tudjunk tanúságot tenni arról a személyes istenkapcsolatról, amely az egész mozgatója és célja. Legyünk őszinték és önkritikusak! Mielőtt „jól megtérítenénk” a világot, van elég tennivalónk magunk között is. A lelkeségi mozgalmak egymástól való távolságtartásán, esetenként féltékenykedésén és a személyes sérelmeken túl kell lépnünk. Kiengesztelődve nyitnunk kell egymás felé, hogy közösen többeket tudjunk hitelesen az Istennel való elmélyült személyes kapcsolat felé segíteni. Közösen kell dolgoznunk a közösségek hálózatán. És mindezt az egyházban. Ez a hálózat nem alternatívája a plébániái életnek, hanem szervesen erre épül, ezt támogatja, és pont olyan mértékig ver gyökeret a helyi plébánián, amennyire a helyi plébános és a helyi laikusok képesek szót érteni egymással. Mert nem lehetnek párhuzamos egyházuniverzumok? Egy a klerikusoknak és idős néniknek, és egy a laikusoknak/civileknek. Egy-ház vagyunk. Egy egyház, egy család vagyunk.

Jogos a kérdés: nincs elég szervezet már? Mit tudunk mi hozzátenni a már létező mozgalmakhoz? A válasz: pont azt a hálózatot, a találkozások olyan platformját, amely lehetőséget ad a jó megismerésére, kihangosítására, a hivatásokban való közös elmélyülésre, megerősödéssre a közös szolgálatra.

A Hetvenkét Tanítvány Mozgalom tevékenységeinek központi rendezőelve az átfogó teremtésvédelem, amelyben a teremtett környezet védelme, az életvédelem, a gyermekvédelem és a családvédelem kiemelt figyelmet kap. A munka elsődlegesen a folyamatosan bővülő munkacsoportokban és szakmai fórumokban folyik. Sorra jöttek és jönnek létre a mérnök-, közgazdász, jogász-, orvos-, pedagógus- és képzőművészeti műhelyek. Mert jó közösségben lenni és együtt keresni hivatásunk mélységét, méltóságát, ami a mindennapok morális döntéseinél is komoly támaszt jelent.

A munkacsoportok és műhelyek mellett a szakmai együttműködések igen széles tárháza alakult ki pár év alatt – hiszen csak 2018 óta létezünk hivatalos formában. A Reménykör például a fogyatékkal élők pasztorációjában elkötelezett. A velük való együttműködés közben tapasztaltam meg, hogy az akadálymentesítés a saját szívünkben kezdődik. Az Egyház társadalmi tanításának, a közjó gazdaságtanának kifejtése és megjelenítése a KETEG programmal (Keresztény társadalmi elvek a gazdaságban) való együttműködésen keresztül valósul meg. A koronavírus nem lelassított, hanem felgyorsított minket, de a személyes kapcsolatok terén sok pótolnivalónk van. A pandémia alatt adtuk ki a Katolikus Egyház társadalmi tanításának kompendiumát hangoskönyvként és e-bookként, indult be a Gaudeamus keresztény köznevelési portálunk, dolgoztunk ki mentorprogramot a generációk összekapcsolására, indult el a Bízid Rá Magad! családpsztorációs szolgálat, vettünk részt egyedülálló bioetika konferenciasorozat szervezésében, szerveztünk teremtésvédelmi online országjárást, vagy segítettünk szellemi útmutatást adni keresztény gólyatáborban az egyemet kezdő fiataloknak. Épp az eucharisztikus kongresszus kezdetére fejeződött be a fenntarthatóság és a társadalmi értékek vizsgálatára irányuló ezerfős ifjúsági értékorientációs kutatásunk adatfelvétele, ami segít, hogy a középiskolai tananyagfejlesztések valóban azokra a területekre fókuszáljanak, ahol a legnagyobb értékvesztés mutatható ki. A Részizagság Klub nevű beszélgetéssorozaton keresztül pe-

dig a közéleti párbeszéd és kommunikációs kultúra fejlesztésére teszünk kísérletet évek óta – a járványidőszakban a Magyar Katolikus Rádió közvetítésével.

Ugyancsak nagy ajándék számunkra a Mozgalmak Találkozója, amelyen a járvány alatt is esetenként harmincnál több lelkeségi, család- és egyéb katolikus mozgalom és szervezet vezetői találkoztak rendszeresen. A *Fratelli tutti* (Mindnyájan testvérek) kezdetű enciklikát¹ feldolgozó találkozónkon egy bíboros és négy püspök is velünk volt 2021 tavaszán az online térben. Csodálatos egyház- és közösségi élmény volt.

A mai nap mottója a békesség – remélem, nem csak én érzem ennek a kapcsolódását a témához.

A békesség többféleképpen is értelmezhető. Egyénileg a békesség záloga, ha a „helyünkön vagyunk”. Valódi békére akkor találunk, ha minden szerepkörünkben áthatja cselekedeteinket az a hála és öröm, amely istenkapcsolatunkból fakad. A családban, a munkahelyünkön, a szolgálatban. Ráadásul helyes sorrendben és arányban. Tudják, ki döntötte el, hogy most itt állhatok? Nem én, hanem a feleségem! Ő tudja a legjobban megítélni, hogy milyen szolgálat terheli meg aránytalanul hét gyermekünk nevelését. Nem lehet Istennek kedves az olyan szolgálat, amelyben saját családjunk sérül. Nincs családellenes szolgálat! És fordítva is érdekes a kapcsolat: a szolgálat és az evangelizáció a családban kezdődik, onnan csordul túl, koncentrikusan. Ha azonban az eredmények, a hatalom vonzása vagy az egónk tömjénezése válik dominássá, akkor kaphatunk tapsot, bezsebelhetünk elismeréseket, de az igazi belső béke megtapasztalása elmarad.

Belegondolt már más is, hogy még a konfliktusaink kezelése is az evangelizáció része? A világ egy része érzékeny szemmel figyel: „Na, ezek beszélnek szeretetről és megbocsátásról? Nézd, mit művelnek már maguk között is?” Tegye fel őszintén a kezét, aki a saját mozgalmában, közösségében, plébániáján tapasztalt már széthúzást, rivalizálást, veszekedést! Emberek vagyunk, nem hibátlan szuperhősök. Viszont Isten kegyelmébe kapaszkodva még nagyobb dolgokra is képesek vagyunk, mint akár Superman.

Mi hisszük és valljuk a Hetvenkét Tanítvány Mozgalomban, hogy a világ előtt csak akkor lehetünk hiteles Krisztus-követők, ha nemcsak önmagunk lelkében lelünk békére, hanem egymás között is békében, sőt

szeretetteljes egységben dolgozunk, küzdünk, szolgálunk. Ahogy a Szentírás mondja: „*Arról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.*”² És ebbe az egységre törekvésbe nyugodtan beleférnek félreértések, konfliktusok, ha Isten és egymás előtt bocsánatot kérve és megbocsátva, napról napra kezelni tudjuk azokat. Ha túl tudunk lépni önmagunkon, és a sérelmeinknél fontosabbá válik a többiek lelke. S ha megtapasztaljuk ennek felszabadító szépségét, akkor fordulhatunk csak igazából közösen a szolgálat felé. Merjünk gyengék lenni, hogy Istennel erősek lehessünk!

Miért a családok szolgálata áll most a középpontban? Miért nem az egyes emberekkel foglalkozunk csupán? Az *Amoris laetitia*³ – a szeretet kötelékének – családévében járunk idén és még jövőre is. Meghallottuk Ferenc pápa felhívását, miszerint a „*Szent Családot utánozva újra fel kell fedeznünk a család nevelői értékét: a szereteten kell alapulnia, amely mindig újjáépíti a kapcsolatokat és a remény távlatait nyitja meg*”⁴

A továbbiakban pillanatképeket villantunk fel az egyház belső integritását erősítő, újszerű hálózati megközelítés mindennapjaiból – a családok szolgálatára fókuszálva négy konkrét kezdeményezésen és lelki ségen keresztül.

A családszolgálat a házasság, egy férfi és egy nő életre szóló szövetségének Istenbe kapaszkodó lelki mélységével, szentségével kezdődik, amelybe a Schönstatt Mozgalom lelki ségén keresztül kapunk betekintést Török Péter és Orsolya segítségével.

Az erős házasság és a család nevel fel olyan embereket, akik képesek másokat hordozni. Jó hír, hogy ezt sem kell már egyedül, magányosan tennünk, mert összegyűjtöttük a katolikus jó gyakorlatokat, szolgálatokat egy helyre, a Bíz Rá Magad! projekt keretében. Ki az, aki kezdett már így mondatot, vagy szegezték neki a kérdést: „Tudnál ajánlani egy megbízható és katolikus...?” Most már van egyre bővülő válaszuk erre a kérdésre, akármi is legyen a kérdés második fele – legyen szó lelki töltekezésről, segítségkérésről az életünk bármely szakaszában. Ebben dr. Dávid Beáta lesz az útikalauzunk.

A gazdag ifjú története fájdalmasan figyelmeztet, hogy betarthatjuk az összes vallási előírást, törvényt, ha közben a szívünk nem nyílik meg érző irgalommal a leginkább rászoruló felé, nem válhatunk hiteles Krisztus-követők. Ebben a belső megtérésben és a lelki, anyagi nagy-

lelkőség kialakításában segít nekünk a Szent Egyed Közösség hiteles mintája Szőke Péter gondolatai mentén.

A családok közötti, illetve a családtagok érdeklődésének és korának megfelelő korosztályi közösségek az egyházat és a társadalmat átszövő, éltető hálózat. A kozossegek.hu közösségkereső honlap – ahogy majd Nagy Annától halljuk – azt üzeni, hogy nem törődhetünk bele, hogy „nincs hova bekapcsolódni”. Segítsetek, hogy egyre több közösség legyen elérhető a szolgálat révén, reméljük, hamarosan az egész Kárpát-medence területén!

Ez a fakultáció azért egyedi, mert nem egy nemzetközi hírű egyházi személyiség, bestseller könyvek írója, vagy népszerű szónok áll ki, hanem egyszerű, hétköznapi keresztény emberek. Közösségben, egymást vállalva, segítve. Ők külön-külön és együtt is Isten szeretetének hiteles tanúi szeretnének lenni. Hallgassatok minket szeretettel, nyitott szívvel!

2. Dr. Török Péter és Orsolya:⁵ A házasság szentsége az Eucharisztia fényében

„S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.” (Mt 28,20)

Korunk kihívásaira Isten gondoskodó jelenléte a válasz, aki a történelem és az emberi sorsok atyja. Az egyház egyik küldetése az örömhír és Isten jelenlétének hirdetése, felmutatása a világ számára.

Hol van jelen Isten az életünkben? Jelen van az egymást szerető emberek között, jelen van minden esemény mögött. Isten velünk van! Az Eucharishtiában, az Oltáriszentségben, az egyház közösségében csodálatos valóságában adja magát nekünk. A jelenleg erősen támadott és megkérdőjelezett közösségben, a családban, a házasság szentségében is valóságosan jelen van. A család, a kis egyház, az *ecclesiola* küldetése megegyezik az egyház nagy családjának küldetésével: ez Isten életének, jelenlétének, örömhírének felmutatása.

Világunkban – ahol a családot szétbomlasztó erők félelmetes ideológiai hadviselést folytatnak, hogy a teremtéskor megalkotott legkisebb közösséget, a szeretet bölcsőjét, a családot újradefiniálják, szétzúzzák – a hatalmas Istennel kell szövetkeznünk. Nagy reményünk, hogy az Eucharishtiában és a házasság szentségében megtapasztalható isteni szeretet

valódi erőforrás és példa lesz a házaspárok számára, hogy a mindennapokban megfeleljenek az előttük álló kihívásoknak. A nagy világeseményekre, tendenciákra nem tudunk közvetlenül befolyást gyakorolni, de oázist teremteni lehetséges. Minden szent ember és minden szent házaspár hatással van környezetére térben és időben. Az egyház alapsejtjében, a családban és ennek fundamentumában, a házasság szentségében Isten működik, és hatni akar a családokra és rajtuk keresztül az egész világra.

Isten saját képére alkotta az embert: férfinak és nőnek teremtette. A Teremtő tervében benne van a két nem egymás iránti vonzalma és szenvedélye, amely átélhetővé teszi számunkra az Ő szeretetét, ragaszkodását irántunk. Az egész kinyilatkoztatáson végigvonul az üzenet: Isten szerelmes szeretettel veszi körül az embert, ahogy a vőlegény a menyasszonyát.

Isten frigyre lép az emberrel. Vágyakozik rá, és szeretne vele egy testté válni. „*Vágyva vágytam rá, hogy ezt a húsvéti vacsorát elköltsem veletek*”⁶ – mondja Jézus az utolsó vacsorán az apostoloknak.

A házasság szentség. A szentségekben „csókot vált” egymással a lélek és az anyag, a menny és a föld soha véget nem érő frigyre lép. Szent II. János Pál pápa megjegyzi, hogy a házasság bizonyos értelemben az Újszövetség valamennyi szentségének mintaképe, illetve őstípusa (lásd: A test teológiája). Valamennyi szentség jegyesi természetű, hiszen mind-egyiknek az a célja, hogy a menyasszonyt, az Egyházat a Vőlegénnyel, Krisztussal egyesítse. „*A keresztség, a belépés Isten népébe menyegzői misztérium; mintegy menyegzői fürdő, mely megelőzi a menyegzői lakomát, az Eucharisziát.*”⁷

A házasság szentsége az egyházban még szinte rejtve van. Nincs is liturgikus ünneplési mód, amellyel a házasság szentségét ünneplhetnénk. Az Oltáriszentség körül a jámborságnak sokféle formája alakult ki. A házasságnál csak a házasságkötés szertartása ismert, és itt a szentség még nem is érte el teljes mélységét. A házasság szentségének a ma és a jövő egyházában egyre nagyobb jelentősége lesz. Isten a családoknak a mai korban különleges küldetést adott. Ahhoz, hogy meg tudjanak felelni hivatásuknak, arra van szükségük, hogy szentségi házasságuk eleven legyen, és biztosítsa számukra az Istennel való állandó kapcsolatot.

Az Oltáriszentségben Krisztus a kenyér formájában van jelen. A szentáldozásban az történik, amit a kenyér jelöl. Krisztus a kenyér jelében azt

mondja nekünk: nektek ajándékozom magamat. Ahogy a kenyér megszőnik, és a testünké válik, úgy adja oda magát teljesen Jézus. A kenyér jelle tehát a szentség lényegi történéseire utal.

A házasság szentségében a jel a férj és feleség egymásnak való önátadása. Ez a kölcsönös odaadás feltétlen, minden bűnösségen és gyengeségen át érvényes marad.

Ugyanígy a megbocsátásnak is öröknek és teljesnek kell lennie, még ha belehalunk, akkor is. A férj és feleség odaadását jelle teszi Jézus. Azt mondja általa az egyháznak: Úgy ajándékozom oda magam nektek, ahogy a férfi és a nő a házasságban egymásnak adja magát. Krisztus jelként használ bennünket. Ezzel a jellel azt mondja az embereknek, akik hozzá jönnek: így ajándékozom én is magamat nektek.

A II. Vatikáni Zsinat a családot ősi kifejezéssel *Ecclesia domesticának*, családi egyháznak nevezi. A családjunk kis egyház, *ecclesiola*. Ahogy a szentostya minden apró darabkájában a teljes szentségi jelenlét megvalósul, a családi otthonokban is él az egyház szentségi, közösségi dimenziója. A család a hit továbbadásának, az irgalomnak és a nagylelkűségnek a helye, szociális küldetése van a szegények és rászorulóknak felé, a szenvedésben Krisztus keresztségéhez csatlakozhat.

Mindegyik otthon átalakulhat kis egyházzá. Az egész családi élet a hit alapján arra kap elhívást, hogy Jézus Krisztus egyetlen uralma körül forogjon.

A templomok ezreiben van jelen a kenyér és a bor színe alatt, a családi otthonokban a házasság szentsége biztosítja Isten jelenlétét, a család egyházhoz tartozását, és részesedését az egyház küldetésében.

„*A házasság Isten irántunk való szeretetének ikonja*”⁸ – mondja Ferenc pápa.

Az Eucharisztia az őt befogadó embertől függetlenül is Krisztus teljességét jelenti, mégis a nyitott szív, az emberi együttműködés is szükséges ahhoz, hogy teljes gazdagságát kibontakoztassa. Így van ez a házasság szentségével is. Ha nem vagyunk tudatában annak, hogy milyen kincs, milyen forrás mellett élünk, szomjan is halhatunk.

A házasság szentsége sokrétűen és szorosan kötődik az Eucharisziához: ahogy Krisztus odaajándékozta magát nekünk az Oltáriszentségben, úgy ajándékozta egymásnak testét a házaspár. Ahogy a házaspár egy testté válik, úgy az Eucharisztia az áldozókat „egyetlen testté” egyesíti.

A szentmisében az Istennel való találkozás csúcspontja a szentáldozás, miként az intimitás a szentségi házasságban.

XVI. Benedek pápa: „*Ugyanis Szent Pál teológiájában a házastársi szeretet Krisztus Egyháza iránti szeretetének szentségi jele, annak a szerelemnek, melynek csúcspontja a kereszt, Krisztus emberiséggel való »nászának« kifejezése, mely ugyanakkor forrása és középpontja az Eucharisztiaának. Ezért az Egyház lélekben nagyon közel van mindazokhoz, akik családjukat a házasság szentségére alapították.*”⁹

Az Eucharisziával kapcsolatos tudásunk és tapasztalataink segítenek másként, új módon látni a házasság szentségét. Segít mélyebben meglátni, átélni Isten jelenlétét, tervét és együttműködni Istennel, aki minden lehetőséget megragad, hogy egészen közel jöjjön hozzánk. Ezért tizenöt állomásból álló elmélkedéssorozatot készítettünk az utóbbi évtizedek pápai és schönstatti atyák elmélkedései alapján „*A házasság szentsége az Eucharisztia fényében*” címmel. Ez a lelkigyakorlatos tanösvény a magyar Schönstatt közösség központjában, Óbudaváron veszi körül a kápolnákat.

Mária az élet Királynője, aki Jézust adja a világnak: Jézust az Eucharisziában, és Jézus Krisztust, aki a házasság szentségében megújítja az örök életre hívó szeretetet.

Kisdedével Szűzanyánk, szent áldását adja ránk!

Ámen!

3. Dr. Dávid Beáta:¹⁰ *Bízd Rá Magad! –
A legfontosabb mondanivalónk a bizalom*

Megbízni valakiben, teljesen ráhagyatkozni valakire az egyik legnehezebb dolog a világon, mégis hatalmas erők rejlenek benne. A bizalom az őszinte felebaráti elfogadáson és odaforduláson alapul. Így szólt a vízen járó Jézus tanítványainak: „*Bátorság! Én vagyok, ne féljetek!*” Ám Péter, amikor elindult a vízen Jézus felé, mégis elsüllyedt, mert megijedt. Jézus viszont megragadta és kimentette. A bajban lévő Péter pedig elfogadta a feléje nyújtott segítő kezét. Ezen a bizalmon alapul a *Bízd Rá Magad!* kezdeményezése is. Egyrészt bízni kell egymásban, a közösség erejében,

hogy lesz megoldás a gondjainkra. Másrészt pedig bízni kell Istenben, merni kell rábízni a terheinket, és hinni a megbocsátásban.

A Hetvenkét Tanítvány Mozgalom Család Munkacsoportjaként a „Bízd Rá Magad!” projekt létrehozásával a fő célunk strukturáltan, átláthatóan és tematikusan megjeleníteni egy emberöltőn át a családhoz köthető kihívások megoldásához országosan fellelhető, elsősorban katolikus szervezeteket, „jó gyakorlatokat”.

A Bízd Rá Magad! egy olyan fórum, ahol az emberi életút sokféle kihívásával kapcsolatban találhatunk támaszt, legyen szó akár kapcsolati nehézségről, gyereknevelésről, magányról, függőségről, időskorú hozzátartozó gondozásáról vagy bármilyen személyes nehézségről. Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye támogatásával 2020 szeptemberében elindult weboldalunkon (www.bizdramagad.hu) több mint száz jó gyakorlatot gyűjtöttünk össze a fogantatástól a gyermek- és kamaszkoron át, egészen a felnőtt- és az időskorig, hat életszakasz tizenkét fő problémakörébe rendezve. Az egyes problémátípusokhoz segítséget nyújtó szakembereket, szervezeteket, jó gyakorlatokat tematikusan jelenítjük meg. Emellett kulcsszavas kereséssel, illetve a kapcsolódó cikkekben, hírekben és programokban böngészve is megtalálhatjuk a számunkra fontos információkat. Legyen szó például függőségről, abortuszmegelőzésről, demenciáról, családtag időskori intézményi elhelyezéséről, fejlődési rendellenességekről, érzelmi blokkokról, párkapcsolati krízisről, szexualitásról vagy magányról.

A Bízd Rá Magad! egy folyamatosan bővülő és teljesen egyedülálló online ajánlásgyűjtemény. A keresztény közösségi és segítő kezdeményezések összefogása terén talán még soha nem szerepelt egy platformon ennyi hiteles keresztény jó gyakorlat, mint pl. a CsaládEgyetem, a Házás Hétvége, a TestTeo, az Alpha kurzus, a Kilátó, az Oázis és a Manréza, valamint számos más lelkigondozó szolgálat, lelkigyakorlatos ház és zárándoklat programja. A bizdramagad.hu oldalon világi és egyházi szakértők, szervezetek, csoportok szerepelnek, akik hosszú évek óta segítik, támogatják és gyógyítják azokat, akik hozzájuk fordulnak lelki terheikkel, nehézségeikkel, kérdéseikkel, aggodalmaikkal, s mindazzal, ami ezekből fakad.

Erdő Péter bíboros a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus tartós gyümölcsének nevezte a honlapot. Ennél megtisztelőbb méltatást nem is

kaphattunk volna. Ehhez kapcsolódóan fontos még megemlíteni a Bíz Rá Magad! egy másik aspektusát, amitől igazán egyedinek számít. Ez pedig az egyházi minőségbiztosítás. A közösségeink által bizalommal ajánlott, összegyűjtött jó gyakorlatok csak Marton Zsolt püspök atya, az MKPK Családügyi Bizottság elnökének és Horváth Zoltán atya, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye családreferensének hozzájárulása után kerülhetnek ki a honlapra. Tehát az oldalunkon ajánlott gyakorlatokat, szervezeteket az egyház is bizalommal ajánlja, és meggyőződésünk, hogy mindannyian – szakmai munkájuk elismertsége mellett – szeretettel és tapintattal fordulnak az őket megkeresőkhöz.

Ajánljuk az oldalt azoknak a bajba jutott keresztény embereknek, akik megoldást keresnek a gondjaikra, és fontos nekik, hogy értékrendjüknek megfelelő lehetőséget találjanak. De természetesen a lehetőség nyitott bárki számára, vallási háttértől függetlenül. Nyilvánvalóan sok katolikus, keresztény ajánlás van az oldalon, de néhány olyan lehetőség is bekerült a válogatásba, amely a problémakör fontossága miatt kihagyhatatlan, és nincs köze a valláshoz, például a szoptatáshoz vagy a korai fejlesztéshez kapcsolódó jó gyakorlataink, ahol a pozitív referencia számított a kiválasztásnál. Ugyanilyen hasznos fogódzót jelenthet a weboldal azoknak a plébánosoknak, lelkipásztoroknak, lelkivezetőknek, hitoktatóknak, közösségvezetőknek, akikhez a hívek utolsó szalmaszálként fordulnak segítségért lelki problémájuk megoldásában. Nagy segítség ez számukra, ha például a kompetenciahatáraikat meghaladó kérdésekben keresnek náluk eligazítást és útmutatást. Továbbá a családreferensek, helyi közösségek, oktatási intézmények is profitálhatnak belőle, hiszen a honlap számos preventív, például a családi életre neveléshez kapcsolódó, vagy akár házasságot megerősítő jó gyakorlatot is tartalmaz.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy sajnos a magyarok nagyon híján vannak a bizalomnak. Sokan úgy gondolják, hogy ha mások megtudják, hogy valaki sebezhető és gyenge, akkor azzal visszaélnék és bántani fogják. Ezért egy idő után az ember már meg sem próbál nyitni, egyedül marad a problémáival és gyötrődik. Viszont ha a szőnyeg alá söpörjük a problémákat, az mentálisan nagyon káros és önbetegítő folyamat. A megjelenő problémáink orvosolhatók lennének, ha mernénk ehhez megfelelő segítséget kérni. Bármennyire is közösségre épül az egyház, a segítség-

kérés és együttműködés kultúráját nekünk, keresztényeknek is tanulnunk kell.

Jó lenne Szent Pállal együtt megtapasztalni, hogy „*amikor gyöngye vagyok, akkor vagyok erős*”,¹¹ ha képes vagyok gyengeségemet elfogadva magamat és a hozzám fordulókat szakavatott segítők megtartó kezére bízni – akár a bizdramagad.hu weboldalon keresve Isten és a segítségemre hivatottak megtartó támogatását.

4. Szőke Péter:¹² *Családja lenni annak is, akinek nincs családja*

Az irgalmasság szent évében egy kis könyv, az *Una casa di misericordia* (Az irgalmasság háza) került a kezembe. Íróját, Vincenzo Paglia érseket XVI. Benedek pápa nevezte ki a Családok Pápai Tanácsának élére. A szerző arra hívja a családokat, hogy az év során olvassák végig – a könyvben napról napra kijelölt részek szerint haladva – Lukács evangéliumát. Az érsek minden egyes szakaszhoz rövid kommentárt fűz, a gyerekek számára is érthető, konkrét kérdésekkel, buzdításokkal: látogasd meg a héten a nagyszülőket; adj alamizsnát a sarki koldusnak; találd ki, hogyan szerezz örömet annak az osztálytársadnak, akivel senki nem akar játszani, és így tovább. Lukács evangéliumát a szegények evangéliumának is szokás nevezni. Ebben található az irgalmas samaritánusról, a gazdagról és a szegény Lázárról szóló példabeszéd, megannyi gyógyulás, megtérés története. Lukácsra különösen igaz az, amit Nietzsche megvetően írt az evangéliumokról: olyanok, mint egy 19. századi orosz regény, lapjain hemzsegnék a bénák, vakok, leprások, megszállottak, koldusok, utcalányok, csupa kétes, alacsonyabb rendű egzisztencia, és lám, a kereszténység ezek iránt akar rokonszenvet kelteni... micsoda dekadencia, a gyengeség, a betegség esztelen magasztalása!

Ha körülnézünk városainkban, a Lukács evangéliumának lapjait benépesítő szegények, számkivetettek ma is itt vannak velünk. Az üszkösödő sebű hajléktalan Lázár az aluljáróban, akinek vajon jut-e legalább egy morzsa a vasárnapi ebédre megterített asztalainkról? Találkozhatunk Anna prófétaasszonnyal is, aki élemedett kora ellenére egyedül, özvegyen él, semmije nincs, mégis gazdag, mert imádsággal és böjttel szolgál Istent és embert. Ő és a szintén agg Simeon hirdetik először Jézust. Talán

ha meglátogatunk egy elfekvő kórházat, rájuk lelhetünk. Hány idős halt meg a világiárványban? Akik nem tudtak elbúcsúzni szeretetteiktől, vagy akik eleve családjuktól megfosztva, intézetekben töltik el utolsó éveiket? Magyarországon az első járványhullám fertőzöttjeinek és áldozatainak egynegyede intézetben élő idős volt.

A Szentírásban főszerep jut a családoknak. Az Ószövetség sokszor olyan, mint egy letehetetlen családrege. A család Isten akarata, de az Isten szava mégsem idealizálja a családot. Maga a Szent Család, Jézus, Mária és József maguk is átéli a szegénység megannyi drámáját. A mindenórás Máriának nem jut hely a szálláson. Majd megismerik az üldöztest és a menekültek életét. Máriának pedig özvegy édesanyaként végig kell majd néznie egyetlen fia kivégzését, akit a bűnözők közé soroltak. Amikor Jézus azt mondja majd nekünk az utolsó ítéletkor, hogy „*éhes voltam*”, „*szomjas voltam*”, „*idegen voltam*”, „*mezítelen voltam*”, „*beteg voltam*” és „*fogoly voltam*”, akkor ez nem retorika. Azért jött a világba, hogy tapasztalja az emberlétnek ezeket a valóságait – és némelyiket családban, családjával együtt.

A nyáron a Szent Egyed Közösség (Comunità di Sant'Egidio) nemzetközi missziójával Leszbosz szigetén jártam. Menekült családok százezei, emberek ezrei várnak embertelen körülmények között arra, hogy békében élhessenek, legyen mit enniük, legyen munka, iskola, orvos... Gyönyörű afgán családokat láttam, akiknek a menedékkérelmét kétszer-háromszor elutasították, és csak várnak és várnak: vissza nem mehetnek a halálba, de előre sem az életre. Az egyikük, egy kétgyermekes apa, műbútorasztalos. A Facebook-profilján gyönyörű ülógarnitúra, amelyet ő készített. Az ára nálunk becslése szerint másfél millió forint lenne. Neki pedig a sátrában csak egy matrac jut, amely alá télen befolyik a víz, rosszabb esetben a hólé.

Pár szót hadd mondjak a saját házasságom és családom történetéről. Feleséggel, Zsuzsával a Szent Egyed Közösségben ismerkedtem meg. Együtt jártunk intézeti gyerekekhez, később idősekhez, elfekvőkben. Láttam őt, milyen gyengéd tud lenni egy-egy magatehetetlen nénihez vagy bácsihoz, vagy akár hajléktalanhoz, és megszerettem nagylelkűségét. Amikor úgy döntöttünk, összeházasodunk, azt mondtuk egymásnak: szövetségünk arra szól, hogy egymást szeressük, és együtt szeressünk másokat. A gyerekeinknek és a fiataloknak is azt mondom:

a párválasztáskor ne csak arra figyelj, hogy aki tetszik neked, hogyan viselkedik veled. Figyeld őt olyan helyzetekben is, amikor egy nála gyengébb, neki alárendelt helyzetben idegennel beszél. Ha tisztelettel és gyengédséggel van iránta, akkor nyugodt lehetsz, hogy hű lesz hozzád, szüleidhez és gyermekeitekhez betegség vagy más baj idején. Ha a házasság az irgalmasság háza, ha a meghallgatott és tettekre váltott evangélium sziklájára épül, azt semmilyen vihar nem döntheti romba.

Végül néhány gondolat a család és az Eucharisztia kapcsolatáról. Ferenc pápa az *Amoris laetitia* kezdetű apostoli buzdításában több helyen is felhívja a figyelmet arra, hogy a családok ne zárkózzanak önmagukba, hanem hivatásukat kifelé is éljék meg: „*a nyitott és szolidáris családok teret nyitnak a szegények előtt, képesek arra, hogy baráti kapcsolatban legyenek azokkal, akik náluk rosszabb helyzetben vannak. [...] Azt élik meg, amit a következő mondatok világosan megkívánnak tőlünk: »Amikor ebédet vagy vacsorát adsz, ne hívd meg barátaidat, sem testvéreidet, sem rokonaidat, sem jómódú szomszédaidat, nehogy visszahívjanak és viszonzózzák neked, [...] hívd meg a szegényeket, bénákat, sántákat, vakokat. S boldog leszel« (Lk 14,12–14). Boldog leszel! Lám, ez a boldog család titka*”.¹³ Innen azonban még mélyebbre evez a pápa. Pál apostolt idézi, aki az első korintusi levélben súlyos szavakkal feddi meg a közösséget, amiért botránnyosan ünnepli az Eucharisziát. Az eucharisztikus lakomát követően ugyanis a közösség jómódú tagjai finomakat esznek-isznak saját ételleikből, míg a szegények csak éhesen nézik őket. „*...az egyik éhen marad, a másik pedig dőzsöl. [...] Vagy megvetitek Isten egyházát, és megszegyenítitek a szegényeket?*”¹⁴ Ferenc pápa visszaütal XVI. Benedek tanítására a „*szentség misztikájának társadalmi jellegeről*”,¹⁵ majd így folytatja: „*Ha a szentáldozáshoz járulók nem engedik, hogy a szentség a szegényekkel és szenvedőkkel való törődésre készítse őket, vagy egyetértenek a megoszlás, a megvetés és az igazságtalanság különböző formáival, méltatlanul veszik magukhoz az Eucharisziát. Ezzel szemben a megfelelő készséggel áldozó családok megerősítik a testvériségre irányuló vágyukat, szociális érzéküket és a rászorulókkal való törődésüket*”.¹⁶

Mindezt nem nehéz megvalósítani. A közösségben évtizedek óta szegény barátainkkal együtt ünnepeljük a karácsonyt a világ sok száz pontján, modern megalopoliszokban és eldugott afrikai falvakban. Olyanok-

kal, akikkel év közben rendszeresen találkozunk: hajléktalanok, idősek, menekültek, börtönök lakói, szegény családok, menekültek, fogyatékosok. Magyarországon Budapesten, Pécsen, Monoron és Győrben terítjük meg az ünnepi asztalt, díszítjük fel a karácsonyfát, gondoskodunk ajándékokról. Van műsor, finom falatok, barátságos, emberi szó. Karácsony napján: nem előtte három nappal, nem utána két nappal, hanem az ünnep szívében. Szentmise után terítünk meg, lehetőleg a templomban, mint az őskeresztények: az oltár asztala kitágul a szegények szeretetlakomájává, az Oltáriszentség a testvér szentségében folytatódik. Amikor kérdezik: ti a családokkal ünneplitek a karácsonyt? Igen, feleljük, csak kétszáz extra főre terítünk. Nem ételosztás, hanem családi ebéd. Mert a keresztény közösség családja azoknak is, akiknek nincsen családja.

A család és az Eucharisztia egyaránt az ellentmondás nagy jelei anyagi, a hatékonyságot és a versenyképességet bálványozó korunkban. A család az ingyenes, viszonzást nem váró szeretet iskolája, az Eucharisztia pedig Isten ingyenes, kiérdemelhetetlen szeretetének titka és szentsége.

5. Nagy Anna: A kozossegek.hu – katolikus közösségkereső portál

Te is gondolkoztál már azon, hogy jó lenne egy katolikus közösséghez tartozni?

Hogy a vasárnapi misén túl máshogy is szeretnél az Egyházhoz tartozni?

Már többször felmerült benned ez az igény, de valami mégis visszatartott?

Az ember alapvető lételeme a valahová való tartozás, ugyanis az ember természetéhez hozzátartozik, hogy nemcsak egy sziget, egy önálló személy, hanem egyben társas lény is. A másokhoz való kapcsolódás alapigényünk, amely nélkül nem élhetünk teljes életet. Ideje van a személyes, belső szobában töltött imának és ideje a közösségi együttlétnek, a közös imádságnak is.

A közösség tulajdonképpen emberek egy csoportját jelenti, akik valamilyen osztoznak egymással. Valami összeköti őket, legyen szó tevékenységről, célokról, értékekről vagy törekvésekről.

Számunkra teljesen egyértelmű, hogy ez az összekötő kapocs maga Isten, akit az életünk középpontjába állítunk, és amely meghatározza a világhoz való viszonyunkat. Ezért amikor közösségekről beszélünk, akkor az Istenbe vetett hit jelenti számunkra azt az alapértéket, amelyet közös nevezőnek tekintünk.

Az elmagányosodás, a sehova sem való tartozás korunk egyik nagy problémája, ezért egyre jobban felértékelődnek a személyes találkozások és a közösséghez való tartozás értéke.

Saját személyes tapasztalat, hogy nagyszerű dolog részévé válni egy közösségnek. Az első impulzus, amely elképesztő élményként van velem mind a mai napig, az gimnazista koromban történt. Antiochiás nagyhétvégén a közösség tagja lettem, és gyönyörű gesztus, mikor újakra is rábízák a küldetést, énekekkel és kézzel. Krisztus küldetését. „*Küldelék én, megáldlak én, csak menj és hirdesd szavam.*”¹⁷

Később egyetemistaként új utak nyíltak meg számomra. Szegeden a görögkatolikus kollégium lakója lettem, ahol olyan embereket, atyákat ismertem meg, akikből árad a szeretet. Emellett a jezsuita hittanecsoporthoz is tartoztam/vagyok. Örömmel csatlakoztam, hiszen a közös értékek és a hitről való beszélgetések nagyon sokat jelentenek számomra. Lehetőségem nyílt arra, hogy mély és őszinte beszélgetések születhessenek, barátságok alakuljanak, amelyek a mai napig meghatározó szerepet töltenek be az életemben. Itt ismertem meg azokat az embereket, akiket barátainak mondhatok.

A közösséghez tartozás fontos része lehet az életünknek, mert általa megtapasztalhatjuk, hogy karnyújtásnyi körben felelősek vagyunk a világért. Legyen szó fiatalról vagy idősről. Megtapasztalhatjuk azt, hogy egy közösségben sok mindent adhatunk és kaphatunk embertársainktól, amely bennünket és a körülöttünk lévő környezetet alakítja, formálja.

Ezt a tapasztalatunkat szeretnénk megosztani veletek, ezért Magyarországon, hazánkban elsőként létrehoztunk egy katolikus közösségkereső honlapot, hogy közösségeink láthatóvá és könnyen elérhetővé váljanak. Így lépést tehetünk afelé, hogy az evangéliumban megfogalmazott jézusi mondás valósággá váljon: „*aki keres, talál*”.¹⁸

A kozossegek.hu egy olyan felület, ahol a katolikus közösségek, lelki-ségi mozgalmak hirdetni tudják magukat, a keresők pedig könnyedén csatlakozhatnak hozzájuk. A kereső a honlapon keresztül fel tudja venni

a kapcsolatot a közösség vezetőjével. Legyen szó fiatal egyetemistákról egy új városban vagy akár az idősebb korosztályról, akik közösséget keresnek. A lehetőségek tárháza széles a keresők számára.

A plébániák és a lelkeségi mozgalmak fontos részét képezik a közösségek felépülésének, ezért központi helyet töltenek be a kozossegek.hu működésében is. A közösségek hitelességét az adott plébánia, lelkeségi mozgalom, egyházi intézmény hitelesíti, kifejezve ezzel az Egyházhoz való tartozásunkat, hasonló módon, ahogy a szőlő kapcsolódik a szőlőtőhöz.

A kozossegek.hu felülettel szeretnénk eljutni Magyarországra, a Kárpát-medence és a világon bárhol élő magyar közösségekhez, hogy minél több közösség jelenjen meg ezen a felületen, ezzel teret biztosítva a csatlakozóknak, hogy gyümölcsöt hozó közösségeink legyenek, ahol tanúságot teszünk Istenről és együtt tudjuk építeni az Egyházat, a közösségeinket és önmagunkat.

Arra bátorítunk tehát, hogy merj kilépni és tedd meg az első lépést a többiek felé, ahogy Jézus is hirdeti: „*Kérjétek és kaptok, keressetek és találjátok, zörgessetek és ajtót nyitnak nektek!*”¹⁹

Befejezés

Dr. Dabóczi Kálmán, a Hetvenkét Tanítvány Mozgalom elnöke

Bevallom, ennyi gazdagság ellenére is gyakran van hiányérzetem az egyházban. Aki most a végére egy liberális egyházkritikára számít, az csalódní fog: én szeretem az egyházat, ezért merek őszintén beszélni a belső érzéseimről, igényeimről. Ez a hiány pedig a Szentháromság fokozottabb megjelenítése és ennek titkában való elmélyülés. A Szentháromság misztériuma olyan kincs, aminek megjelenítésére a világban rajtunk kívül semmilyen vallás vagy világnézet nem képes.

Miért tartom fontosnak a Szentháromságot határozottabban a közép-pontba állítani a mai világban? Mert nagyon sok üzenete van, ami segíthet a mai világban ráhangolódni Isten gondolkodásmódjára.

A Szentháromság emberi ésszel ki nem található olyan világba vezet, amely minden sci-fi szerző fantáziáját felülmúlja. Mert nem emberi

okoskodást tükröz, azon messze túlmutat, egyértelművé téve, hogy Isten mindenható és végtelenül bölcs.

A Szentháromság közösség és kapcsolat. Ez a mondat önmagában felér egy antropológiai forradalommal a mai individualista világszemlélettel szemben.

A Szentháromságban önálló személyek kapcsolata áll a középpontban. Nem egy adott személy csupán és nemcsak a közösség maga. Így a személy egyéni és közösségi jellege elválaszthatatlan, de egyben kiájtathatatlan is egymás ellen.

A Szentháromság szeretetközösségének nagykövete pedig maga a család. A család egyszerre közösség és hálózat, amelyet önálló személyek, személyiségek alkotnak.

A helyes családszolgálat helyes sorrendiséget és kifinomult arányérzékkel igényel. Nekem mindennapos feladatot jelent, hogy küzdjek az irány- és aránytévesztéssel szemben. Számomra ez a szolgálat legnagyobb kihívása. Miben jelenik ez meg? Az iránytévesztés abban, ha az aktivitás maga nagyobb fókuszot kap, mint annak a célja. Ha túlságosan beleszeretünk a szolgálatba, a mozgalmába és az eredményekbe. Az aránytévesztés pedig ott érhető tetten, ha – az önmagában nagyon helyes és dicséretes – rendszerszintű, intellektuális megoldáskereséseink közben elsikkad az evangélium végtelenül egyszerű feladata: „*éhes voltam, és adtatok ennem*”.²⁰ Szellemi képességeinkkel csodálatos dolgokat tudunk felépíteni, akár világot behálózó mozgalmakat is. De mindezek nem szoríthatják háttérbe azt a lélekmentést, amely a perifériára szorult emberek alapvető testi, lelki szükségleteire adott válaszukban ölt testet!

Nem véletlenül vagyunk ma itt együtt!

Adjunk esélyt a Szentléleknek, hogy új utakra, kapcsolatokra, együttműködésre hívjon!

Azt kérem, hogy a szokásos, udvarias taps helyett ez a fakultáció köztetek folytatódjon!

Forduljatok oda egy számatokra még ismeretlen résztvevőhöz, mutakozzatok be egymásnak, cseréljétek elérhetőséget, jelöljétek be egymást a közösségi médiafelületeken! És kezdjétek el beszélgetni, hogy ki mit csinál! És tegyétek meg ezt bátran bármikor a kongresszus további részében is! Ha valaki furán néz rátok, mondjátok bátran, hogy én kértem!

Hiszem, hogy ezek a találkozások változást fognak hozni sokak életében, mert az együttműködésnek, a közösségek lélekmentő hálózatának nincs alternatívája.

Isten áldja a szolgálatotokat!

Jegyzetek

1. FERENC PÁPA, *Fratelli tutti* (ford. Diós, I.), Szent István Társulat, Budapest 2021.
2. Jn 13,35.
3. FERENC PÁPA, *Amoris laetitia* (ford. Diós, I.), Budapest, Szent István Társulat 2016.
4. *Ferenc pápa meghirdette a család évét*, vö. <https://www.magyarokurir.hu/hirek/ferenc-papa-meghirdette-csalad-evet> (a kutatás ideje: 2021. 06. 19.).
5. Dr. Török Péter és Orsolya a Magyar Schönstatt Család vezetői.
6. Lk 22,15.
7. KEK 1617.
8. FERENC PÁPA, *Amoris laetitia*, 121.
9. XVI. BENEDEK PÁPA, *Sacramentum caritatis*, 27 (ford. Diós, I.), Szent István Társulat, Budapest 2007.
10. Dr. Dávid Beáta a Hetvenkét Tanítvány Mozgalom Család Munkacsoport vezetője.
11. 2Kor 12,10.
12. Szőke Péter: Szent Egyed Közösség, Budapest.
13. *Amoris laetitia*, 183.
14. 1Kor 11,21–22.
15. *Deus caritas est*, 228.
16. Uo., 185–186.
17. *Boanergész*: Indulj és menj!
18. Lk 11,10.
19. Mt 7,7.
20. Mt 25,35.